

هابىل بىلەن قابىل

بالىلار ئۈچۈن
پەيغەمبەرلەر
قىسسەسى

مەنبە: قىسسى و حكايات بالەربى

ھابىلىنىڭ قوشكىزەك ھەمشىرسى بىلەن قابىلىنىڭ قوشكىزەك
ھەمشىرسى

ئادەم ئەلەيھىسسالام ئايالى ھەۋۋا بىلەن زېمىنغا ئورۇنلاشتى.
ئۇلارنىڭ ھاياتى كۈنسىرى مۇكەممەللىشىشكە قاراپ ماڭدى.
زېمىننىڭ ئاۋات بولۇشى، ئىنسان نەسلىنىڭ قىيامەتكىچە داۋام
قىلىشى ئۈچۈن ئەۋلاد قالدۇرۇشى كېرەك ئىدى. شۇڭلاشقا ئۇلار
نۇرغۇن پەرزەنتلىك بولدى. ھەۋۋا ئانىمىز ھەر قېتىم قوشكىزەك
(بىر ئوغۇل، بىر قىز) تۇغدى. بىرىنچى قېتىم تۇغۇلغان ئوغۇل
بىلەن ئىككىنچى قېتىم تۇغۇلغان قىزنىڭ توي قىلىشى، ئىككىنچى
قېتىم تۇغۇلغان ئوغۇل بىلەن بىرىنچى قېتىم تۇغۇلغان قىزنىڭ
توي قىلىشى ھالال قىلىنغانىدى. قابىلىنىڭ ھابىلىغا ھالال قىلىنغان
قىز بىلەن توي قىلغۇسى كەلدى، چۈنكى ئۇ قىز تولمۇ چىرايلىق
ئىدى.

ئاللاھنىڭ ئادەم ئەلەيھىسسالامغا بالىلارنىڭ نىكاھ مەسلىنى
بىر تەرەپ قىلىش يولىنى كۆرسىتىشى
ھابىل پادىچى، قابىل دېھقان ئىدى. ئادەم ئەلەيھىسسالام
ئۇلارنىڭ تويىنى قىلىپ قويماقچى بولدى، قابىل ھابىلنىڭ
قوشكېزەك ھەمشىرىسى بىلەن توي قىلىشنى رەت قىلدى. چۈنكى
ھابىلنىڭ قوشكېزەك ھەمشىرىسى ئۇنىڭ قوشكېزەك
ھەمشىرىسىدەك چىرايلىق ئەمەس ئىدى. قابىل ئۆزىنىڭ بىر
قورساق ھەمشىرىسى بىلەن توي قىلماقچى بولدى. ئاللاھ ئادەم
ئەلەيھىسسالامغا بۇ مەسلىنى بىر تەرەپ قىلىش يولىنى
كۆرسەتتى. ئادەم ئەلەيھىسسالام قابىل بىلەن ھابىلنى ئاللاھ
ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىشقا بۇيرۇدى. ئۇلاردىن كىمنىڭ قۇربانلىقى
قوبۇل قىلىنسا، ئۇ مۇرادىغا يېتەتتى.

ھابىل بىلەن قابىلنىڭ ئاللاھ ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىشى
ھابىل پادىلىرىدىن بىر قوچقارنى قۇربانلىق قىلدى. ئەمما قابىل
ئاشلىقلىرىنىڭ پۈچەكلىرىدىن سەدىقە قىلدى. ئاسماندىن ئوت
نازىل بولۇپ، ھابىلنىڭ قۇربانلىقىنى يېدى، ئەمما قابىلنىڭ
سەدىقىسىنى يېمىدى. قابىل قېرىندىشىغا ئاچچىقلىنىپ: «سېنى
چوقۇم ئۆلتۈرۈۋېتىمەن» دېدى. ھابىل ئۇنىڭغا: «ئاللاھ پەقەت
تەقۋادارلارنىڭ قۇربانلىقىنى قوبۇل قىلدۇ» دېدى. ھابىل جىسمانىي
ۋە ئەقلىي جەھەتتىن كامالەتكە يەتكەن يىگىت ئىدى. ئاللاھ
ئۇنىڭغا ئىلىم – ھېكمەت ئاتا قىلغانىدى، ئۇ ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن
دادىسىغا ئىتائەت قىلىپ، پەرۋەردىگارىنىڭ تەقسىماتىغا رازى
بولغان ئىدى.

ئىنسانىيەت تارىخىدىكى تۇنجى قاتىللىق ۋە قەسى
شەيتان قابىل بىلەن ھابىلنىڭ ئارىسىنى بۇزدى. قابىلنىڭ قەلبىدە
كۈنسىپرى ھەسەت ۋە ئۆچمەنلىك ئوتى كۈچىيىشكە باشلىدى.
ئاخىرى قابىل ھابىلنى ئۇخلاۋاتقاندا ئۆلتۈرۈۋەتتى. قابىلنىڭ
ھابىلنى ئۆلتۈرۈشى يەر يۈزىدىكى تۇنجى قاتىللىق ۋە قەسى
بولۇپ قالدى. قابىل قېرىندىشىنىڭ جەستىنى قانداق بىر تەرەپ
قىلىشنى بىلمەيدى. چۈنكى ئىلگىرى بۇنداق ئىش بولۇپ باقمىغان
ئىدى. قابىل ھابىلنى ئۆلتۈرگەنلىكىگە قاتتىق پۇشايىمان قىلىپ،
ئۇنى قۇچاقلاپ ئۆلتۈردى. جەسەت چىرىپ پۇراشقا باشلىغاندا،
ئۇنى كۆتۈرۈپ ماڭدى.

قاپلىنىڭ جەسەتنى دەپنە قىلىشنى ئۆگىنىشى
ئاللاھ ئىككى قارغىنى ئەۋەتتى. ئۇلار ئۆز – ئارا سوقۇشۇپ،
بىرى يەنە بىرنى ئۆلتۈرۈۋەتتى ۋە تۇمشىقى بىلەن بىر ئورەك
قېزىپ ئۇنىڭ جەستىنى ئۇ يەرگە كۆمدى. بۇنى كۆرگەن قاپىل
ھابىلىنىڭ جەستىنى قانداق بىر تەرەپ قىلىشنى ئۆگەندى ۋە
بىر ئورەك قېزىپ قېرىندىشىنى ئۇنىڭغا دەپنە قىلدى.

ئاللاھ قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ: «ئاللاھ ئۇنىڭغا قېرىندىشىنىڭ جەستىنى قانداق كۆمۈشنى كۆرىستىش ئۈچۈن بىر قاغا ئەۋەتتى. ئۇ (تۇمشۇقى ۋە ئىككى پۈتى بىلەن) يەرنى كولىدى. ئۇ (بۇنى كۆرۈپ): <خۇاي مەن قېرىندىشىمنىڭ جەستىنى كۆمۈشتە مۇشۇ قاغىچىلىك بولۇشتىن ئاجىز كەلدىممۇ؟> دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ نادامەت قىلغۇچىلاردىن بولدى».

شەيتان ئىنساننىڭ ئەڭ چوڭ دۈشمىنى
ئادەم ئەلەيھىسسالام قابىلىنىڭ ھابىلىنى ئۆلتۈرۈۋەتكەنلىكىنى
ئاڭلاپ قاتتىق قايغۇردى. ئۇ پەرزەنتلىرىنى شەيتاننىڭ
ئازدۇرغانلىقىنى بىلدى ۋە ئىنسانلارنى شەيتاننىڭ ئازدۇرۇشىدىن
ئاگاھلاندۇرۇپ، يەككە - يېگانە ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا
دەئۋەت قىلدى. ئۇلارغا ئىككى ئوغلىنىڭ ۋەقەلىكىنى سۆزلەپ
بېرىپ، ئۇنىڭدىن ئىبرەت ئېلىشقا چاقىردى.

ئۆگەنگەنلىرىمىز:
ياخشى ئەمەلنىڭ قوبۇل بولۇشى ئۈچۈن ئىخلاس ئىنتايىن
مۇھىمدۇر.
ئاللاھ ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان ئەمەل دىندا مۇستەھكەم
تۇرۇش ۋە تەقۋالىقتۇر، ئاللاھ پەقەت تەقۋادارلارنىڭ ئەمىلىنى
قوبۇل قىلىدۇ.
قابىل زېمىندىكى تۇنجى قاتىلدۇر. ئۇنىڭ قاتىللىق قىلىشىنىڭ
سەۋەبى ھەسەتتۇر.
بىگۇناھ جانغا زامىن بولۇشتىن ساقلىنىپ، ھاياتنى قەدىرلەش
كېرەك.
ئۆلۈكلەرنىڭ جەستىنى كۆمۈش قەدىمدىن تارتىپ داۋاملىشىپ
كەلگەن ئادەتتۇر.

قايىلغا ھايىلىنىڭ جەستىنى دەپنە قىلىشنى كىم ئۆگەتتى؟

